

„דנדי“ 190 הפר המצטיין בשנת 1954

ספרו על אישיותו של תורם הפרס ועל קשריו עם ישראל.

אפרים שמאראגד, בא כח מ. ב. שבשעי תו רכש את הפר והביאו ארצה יחד עם משלוח הבקר מקנדה, סיפר על המשק ממנו נקנה הפר ועל מוצא משפחת הפר.

בר ענן, המדריך האיזורי, הסביר את הטעמים לבחירתו של „דנדי“.

הפרס והגביע הנודד, כאמור, ניתנים זו השנה השניה. הפר „פורת“ מבאר-טוביה, לא שותף כלל בתחרות של השנה. מבין 9 הפרים שעמדו במבחן הצאצאים, התבלט הפר „דנדי“, השייך לא. ל. מ. ומוחזק במשק

ביום 30 לחודש מארס 1955 התקיימה תערוכת בקר לכבוד הכתרת הפר „דנדי“ במשק דפנה, כמה מאות מטרים בלבד מגבול שכנתנו הצפונית, סוריה. כ-300 בוקרים מכל קצות הארץ באו לראות את 40 בנותיו של דנדי שהוצגו ברפת של משק דפנה.

אשתקד בט"ו בשבט, זכה בכבוד זה הפר „פורת“ של באר-טוביה, והוענק לו גביע נודד על שם מר לואי בופנשטיין מרודוניה וביום הזה של 30 במארס החזיר בא כוחה של באר טוביה את הגביע לאגודה להזרעה מלאכותית א. ל. מ. מבית ירח, שזכתה הפעם בפרס. הטקס התקיים על גג של אולם התר-

התעודה

הפר „דנדי“ 190

הגביע

דפנה, המהווה בעין סניף של האגודה להזרעה, למשקי הגליל העליון.

מוצאו של „דנדי“

כפי שרשום בתעודת המוצא שמו המקורי של „דנדי“ הוא גלאדיברה גוברנר דנדי, הוא נולד ב-1946.2.22 בקנדה, במשק ז'וסה, ניו-קסל, אינטריו.

מצד אמו — הוא מתיחס לאבות קרנדיק ופונטיאק, ממשפחות מיוחסות שבספר העדר

בות והשתתפו בו: משרד החקלאות, שהגיש לא. ל. מ. תעודה אמנותית; ובשם המשרד נשא דברו מר אוריאל לוי, מנהל המחלקה לבקר, שהעריך את המפעל. בשם באר-טוביה ברך מר קלמן כהן. מר טוך, באי-כח הפדרציה של ציוני דרום אפריקה, המייצג את מר לואי בופנשטיין וידידו הקרוב של הנדבן מר לסובסקי באו יחד עם קבוצת אורחים מדרום אפריקה ורודוניה הדרומית לבלות את חג הפסח בארצנו והשתתפו בשמחתנו. האורחים

הקנדי. בת אחת של הסבא (מצד האם) הניבה בגיל 6 שנים — 10.696 ק"ג חלב. אמו של דנדי הניבה בממוצע של 6 תקופות חליבה 6570 ק"ג חלב עם 3.79% שומן בחליבת פעמיים.

סבו זקנו מצד האב היה "קרנישן גוברנר" — משפחה מפורסמת בתנובותיה הגבוהות: 8 אמהות מצד האב הניבו בממוצע 8211 ק"ג חלב עם 3.84% שומן.

"דנדי" הובא ארצה בגיל של 11 חדשים והועבר למשק דפנה. עם התמזגותה של האגודה המקומית שבצפון עם המכון להזרעה א. ל. מ. (מעמק הירדן) עבר הפר לבעלות המרכז, אך נשאר עומד בדפנה.

מספר בנותיו מגילים שונים מגיע לכמה מאות ראשים.

מבחן הצאצאים

במבחן הראשון משנת 1952 הוכר דנדי כמשבח לאחר שהוברר ש-29 בנותיו הניבו בממוצע 4359 ק"ג חלב בתקופה הראשונה שלהן ועלו על תנובות אמותיהן כמבכירות.

בקיץ תשי"ד הועמד "דנדי" במבחן שני ואז היו לו כבר 37 בנות חולבות להשוואה; התוצאות היו: 4427 ק"ג חלב בן 3.48% שומן בתקופת החליבה הראשונה.

סיכום מבחן הפרים בתשי"ד

בהתחרות עם עוד 8 פרים שהועמדו בתשי"ד למבחן הצאצאים יצא "דנדי" כמנצח, ובוזא אפשר להיווכח מהטבלה המתפרסמת להלן.

מבחן צאצאי הפרים בתשי"ד לקבלת הפרם

מס. השומן	שומן ק"ג	חלב ק"ג	מס. הבנות	הבעל	הפר	%
3.48	154	4427	37	א. ל. מ.	דנדי	1
3.60	159	4420	11	באר-טוביה	גתר	2
3.72	151	4071	27	השרות-רחובות	בן אציל	3
3.67	144	3937	34	א. ל. מ.	ירדני	4
3.41	131	8343	86	און	נסיך	5
3.60	133	3694	39	א. ל. מ.	ששון	6
3.63	131	3597	39	א. ל. מ.	ציון	7
3.48	122	3481	133	אין	קיפר	8
3.55	111	3124	28	אין	עפרון	9

הפרט בתשי"ד זכה בפרס בופנשטיין ובגביע הנודד הפר "פורת" מבאר-טוביה; 29 בנר תיו כמבכירות, הניבו בממוצע 4370 ק"ג חלב בן 3.56 שומן. דנדי עולה על פורת בתנובת החלב של בנותיו אך אחוז השומן שלהן נמוך במקצת.

מיהו מר לואי בופנשטיין?

יהודי בעל לב חם, שמחשבותיו נתונות לבני-עמו בציון, בדומה ליהודים אחרים

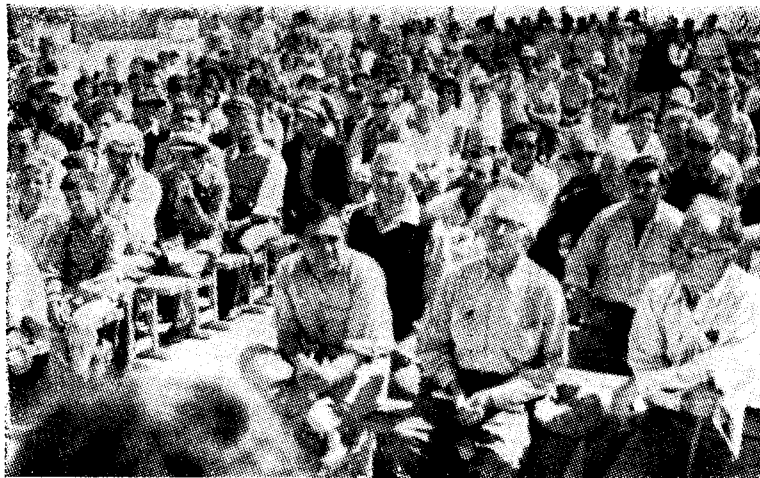
כמותו המפוזרים בגולה ומעונינים לעזור לנו בעצה, בכלים וכו', רצה גם היהודי, חניך בית הספר העברי בלטביה, להביע במשהו את הקשר לעמו; והוא שהגה את רעיון הפרס לפר המצטיין בישראל, כי מקצוע זה של בוקרות קרוב ללבו ולהתעסקותו. הוא רצה לשלוח לנו במתנה עגלה מובחרת מעדרו שנוכל לטפח מצאצאיה עדר משובח, אך קשיי ההובלה מנעו מעשה זה והוא העביר סכום כסף לרכישת עגלה בארצנו לבעל הפר המצטיין וכן גביע נודד.

נשיאות טכס ההכתרה. באיכוח הפדרציה הציונית בדרום־אפריקה מברך בשם תורם הפרס

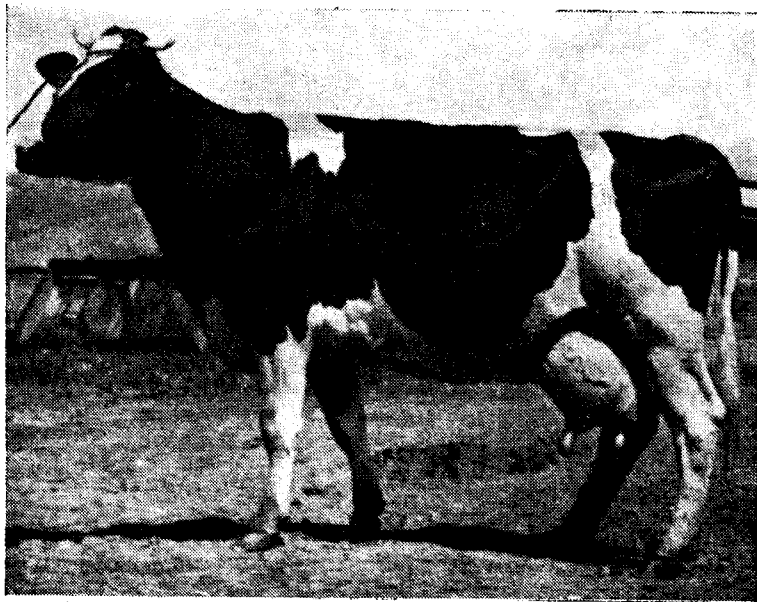
נבחרו 40 בנות יפות תואר ונאות מראה מבין המצטיינות גם בתנובותיהן. ועדת השופרים של התערוכה בחרה את הפרה "בלהה" של משק כפר־בלום בתור מלכת התערוכה. הודות למבנה גופה היפה ביותר. "בלהה" גם

התערוכה לרגלי הענקת הפרס ארגנה הוועדה האזורית של בוקרי הגליל העליון, במשותף עם א. ל. מ. ובסיוע של מר בר־ענן, המדריך האיזורי לבקר, תערוכת בנותיו של דנדי.

קהל הבוקרים עוקב אחרי טכס מסירת הפרס

מצטיינת בתנובתה; בגיל $4\frac{1}{2}$ שנים הניבה בתקופת חליבה של 297 ימים — 6444 ק"ג של בנות דנדי שהוצגו בתערוכה. בטקס הובעה המשאלה, שהאגודה להזרעה

בלהה — בת דנדי 190 — מלכת התערוכה

חלב, בעל 3.20%—204 ק"ג שומן. היא זכתה בפריס ההתאחדות — 5 כדים למשלוח חלב. משרד החקלאות הוציא חוברת נאה לכבוד המאורע והועדה האזורית פרסמה קטלוג

א. ל. מ. תשתדל ל"נצל" את הפר במידה מכסימלית ותרבה את זרעו לתועלת האיזור והארץ כולה. מיכאל אמיץ, המחלקה לבקר

הרעייה בשדות עשב-סודני

השנה ודאי תרבינה חלקות מרעה זרועות עשב-סודני. מן ההכרח להזהיר כל פעם בפני סכנת ההרעלה במרעה ממין זה. בעלי הנסיון במספוא זה מארצות הברית משמיעים באזני הבוקרים אזהרות אלה:

1. יש להקפיד ולהשתמש לזריעת עשב סודני אך ורק בזרעים נקיים. אם הזרעים מעורבים בזרעי דורת ארס-צובא הרי הסכנה רבה יותר כיוון שאלה עשירים יותר בחומצה ציאנית.
2. לצאת עם העדר לרעייה רק לאחר שקמת העשב הסודני הגיעה לגובה של 45—60 ס"מ.
3. כשנפגע שדה העשב הסודני ע"י חורב (או אף קרה) אין לרעות בו, כיוון שריכות החומצה הציאנית גבוהה בו ויש להאביס יכול זה בצורת שחת.
4. בשום פנים אין להוציא את העדר לרעייה כשהוא רעב מאד. משק שיש באפשרותו לרעות בעת ובעונה אחת בחלקות אספסת ובחלקות עשב סודני יוכל למנוע סכנת ההתנפחות (מהאספסת) כשיוליך את עדרו תחילה לחלקת העשב הסודני ואחרי זה יעבור לחלקות האספסת.